

Onderwerp: Beantwoording vraag SP nav gemeentelijke ombudsman over taken en bevoegdheden
Datum: 10 juni 2015
Van: wethouder Telder

Vraag

"Naar aanleiding van het lezen van de stukken, behorend bij agendapunt 5 (instellen gemeentelijke ombudsfunctie), vroeg ik mij af of er ook een overzicht is van de taken en bevoegdheden van de lokale ombudsman waarin tevens is opgenomen waartoe deze ombudsman niet bevoegd is. Een overzicht zoals deze <http://ombudsmanrotterdam.nl/over-de-ombudsman/taken-en-bevoegdheden/>

Indien deze beschikbaar is, wil ik deze graag, namens de fractie van de SP, in ontvangst nemen."

Antwoord

De lokale ombudsman heeft nagenoeg dezelfde bevoegdheden als de Nationale ombudsman, mits het gaat om het behandelen van klachten (wettelijk "verzoekschriften" genoemd) over een gemeentelijk bestuursorgaan (en de medewerkers van de gemeente). Dat betekent echter niet dat een lokale ombudsman mag oordelen over alle verzoeken met een gemeentelijk karakter: hij is niet bevoegd een oordeel te hebben over het beleid van de gemeente omdat de wet dat niet toestaat (art. 9:22 sub a Algemene wet bestuursrecht). Dat is ook logisch, omdat dit beleid door de (daarvoor) democratisch gekozen gemeenteraad is vastgesteld en het onwenselijk is dat een ombudsman te veel "op de stoel" van de raad gaat "zitten". Ook zal hij klachten niet onderzoeken die door de klager nog niet bij het bestuursorgaan zijn ingediend, of waar een rechter uitspraak over kan doen/heeft gedaan. Naast het onderzoeken van concrete klachten kan de lokale ombudsman ook zelfstandig (uit eigen beweging) een onderzoek instellen (art. 9:26 Awb).

De lokale ombudsman is wettelijk gezien alleen bevoegd te oordelen over gedragingen van het bestuursorgaan (= de gemeente) waarvoor hij in het "leven geroepen is" (art. 1a. lid 1 sub b *Wet nationale ombudsman*). Het overzicht van de Rotterdamse ombudsman bevat derhalve een niet-limitatieve opsomming (voorbeelden) van instanties waarover de lokale ombudsman niet bevoegd is te oordelen. In veel van die gevallen blijft de Nationale ombudsman bevoegd; dat is ook niet vreemd omdat het dat gaat om gedragingen van landelijke instanties, die door een landelijke ombudsman onderzocht worden. Voorbeelden hiervan zijn o.a.:

- Ministeries
- waterschappen
- provincies
- UWV
- Sociale Verzekeringsbank
- Politie
- Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen

Echter, ook de Nationale ombudsman is niet altijd bevoegd. Begrijpelijkerwijs is deze lijst nog veel langer omdat alle tien- of honderdduizenden rechtspersonen in Nederland daaronder kunnen vallen. Maatschappelijk in het oog springende instanties waarvoor een ombudsman niet bevoegd is, zijn o.a.:

- Verzekeraars
- Zorginstellingen
- Banken
- Onderwijsinstellingen
- Openbaar vervoer
- Ondernemingen (bijv. een drogist of een supermarkt)

Sommige branches (of organisaties) hebben (soms verplicht) ook eigen klachtencommissie (en/of regeling) in het leven geroepen.

Mocht u vragen hebben over specifieke instanties of specifieke soorten klachten, en/of de (on)bevoegdheden van de lokale Ombudsman ter zake daarvan, dan horen wij dat uiteraard graag van u.